

# لیستی چه پکه گول پره له درکودا!

سەلاھى گەرمىان

germiyan@hotmail.com

ھەر لە گەل بڵاویونەوە لیستی ھاویەش بۇ ھەلبژاردنەکانى عىراق و كوردىستان كە پارتى و يەكىتى دوو لايەنی سەرەتكىن تىيايدا، بۇ زۆر كەس و لايەن ئاشكرابوو كە لە لیستەكەدا كۆمەلىيک لە كۆنە بە عىسىيەكان و پىباوي دەزگاي مخابەراتى پېشىمى فاشى لە ناواچوو وله بازركانانى شەپەن، ئەوانەي كە رۇلى سەرەتكىييان نواندو لە بەپىوه چوونى سياسەته گلادە بىيھاوتاكانى رېشىم چ لە ئەنفالەكان و چ لە سەركونىكىنى دەنگى بەرگرى و نارەزايەتى و خەباتى گەل كورد.

بىگومان پارتى و يەكىتى بى ئاكانىن لە راپوردووئى ئەو خۆفرۇش و ھەلپەرستانە، ھەموو خەلکى كوردىستان ئەو راستىيە ئەزانىت كە ھەر لە سەرەتاوه ھەردۇو لايەن لە پىننا بىتەوكىنى دەسەلاننىان نەك لە تاوانەكانى ئەو جانەوەرانە خوش بۇون بە بىيانوى ليبوردن و ھەلدانەوە لایەرەيەكى نۇي بەلکو لە پېشىرىكىي ئەوددا بۇون تا ھەر لايەكىييان لەھەن تر دەنگى زىياترى ئەو تاوانبازارانە راکىشىت بەلاى خۇدا. لە گەل بارودۇخى دواى راپەرىنى سالى 1991، پارتى دەستپىشخەر بۇو بۇ گرتەنە خۆي زۇرىيەكى ئەۋەن بەزىرىغانانى شەر لە سەرۈك جاشەكان و مۇستەشارەكان و سەرۈك عەشرەتكان، لە بىرى ئەوەي يەكىتى ئەو كردهوەيەي پارتى پسوابقات و ھەلۋىستىكى ئاشكراي خۆي رۇونكاتەوە بۇ خەلکى كوردىستان، لە بەرامبەر بە ئەيارەكەي، كەوتە پەپەرە كردىن ھەمان سياسەتى پارتى كاتىك كە بۇي دەركەوت كە پارتى بەو كارە گۈلىكى گەورەي لېكىد، بە تايىەتى كە ئەنجامى ھەلبژاردنەكانى سالى 1992 بەلايەن پارتى شكايدەوە. ھەر لەو كاتەوە سەرانى يەكىتىش كەوتىنە پەنابىردىن بۇ سەرەك خىل و عەشيرەتكانى كوردىستان بى چاولىيەكىدىن لە راپوردوويان.

ئەو پېشىرىكىيە لە سەر ئاستى كوردىستان نەوەستايەوە بە ھۆي ئەوەي ھەردۇو زلخىزىبەكە بە ھەلەداوان رويان كردىبوه بەغدا و بە ئۇمىيەتى ئەوەي بتوانن ئەو دەسەلاتەي ھەيانە بىپارىزىن و بىتەو ترى بىكەن تەنانەت ئەگەر بە ھاوکارى دۆزمنى سەرسەختى خەلکى كوردىستانىش بىت، پەنابىردىن و ھاوکارىيەكىن لە گەل ھىزەكانى ئىرمان و تۈركىيا و 31 ئاب گەورەترين بەلگەي ئەو راستىيانە بۇو. لە كاتىكىدا خەلکى كوردىستان چاوى بېرىيە ئەو رۆزەي كە تىيايدا بىبىنى ئەنفالچىيەكان و سەرانى پېشىم بە سزاي تاوانەكانى خۇيان بىگەن، يەكىتى و پارتى داکۆكىيەكى خەستى ئەكەر لە سەرۈك ئەركانى سۆپايان ئەنفال و فەرماندەي فەيلەقى يەكى ئەو سۆپايان لە كاتى ئەنفالەكاندا "ئەزار ئەلخەزەجى" كە بە ھەولى چەندىن دىلسوز لە كوردهكانى ھەندىران داواي يىساى لە سەر تۆمار كرابوو لە دادگاي دانىمارك و ئەو مەرۆفە دىلسۇزانەيان بە نۆكەرى پېشىم عىراق بەدناؤ ئەكەر، و بە ناوى ئاشتبونەوە گشتى باوهشىيان بۇ كۆنە ليپەرسراوانى بە عەس وەكى "مشعان ئەنجبۇرى" و "وفيق ئەلسامەرائى" ي ئەگرتەمە، تەنبا بۇ ئەوەي لە دەسەلاتى داھاتووئى عىراق پاش رۇخاندىن پېشىم پلە و پايەيان بەرزتر بىت و بەشىك لە دەسەلاتى عيراقىييان پى رەوا بىبىنرىت.

ئەو ناوانەي لە دۇۋىنامەي ھاولالاتى ژمارە 205 ي 2004/12/29 ھاتووە تەنبا نموونە نىن، بەلکو كەسانىكى زۇرتر لە ناوا ئەو لیستە ھاویەشىيەپارتى و يەكىتى ھەن، كە نموونەي خۆفرۇشى و ھەلپەرستانى و جاشايەتى و كوردىكۈزى بۇون بىيىجىگە لە فايىلدار و كۆنە بە عەسى تر كە ناسراون، لېرىدە من بۇ زىاتر زانىيارى ئاماڭە بە چەند ناوابىك ئەدەم كە بە پىي زانىيارى خۆم نموونەي سوكۇچىرى و تاونبارى و ھەلپەرستان، لەوانە: "كامەران خىرى سعيد" كە تا سالى 2001 فەرماندەي يەكىك لە سرييەكانى ئىستىخبارات كە بە ناوى "سەرایا ئەبو فيراس ئەلحەمدانى" بۇوە لە ناواچەي شىخان

هەروەھا "دەخیل سېدو حەمو" كە سىخورى دەزگاي موخابەرات و فەرماندەي سرييە بۇ لە ھەمان دەزگاي ئىستىخبارات تاكو نەو رۆزەي رېئىم مابۇو، ھەردو ئەوانە لەلايەن پارتىيەو كاندىد كراون و "عەتو سليمان خدر" لە بەعسىيە پىسەكانى ناواچە شەنگار بۇوه بە پلهى ئەندامى فيرقە و خاونەن راپبوردويدەكى رەشە و لەلايەن يەكىتىيەو كاندىد كراوه. شايەنى ئاماژە پىكىرنە ئەو ناوانە وەك نۆينەرى برا يەزدىيەكانى كاندىد كراون لە كاتىكىدا چەندىن مەرۋى خاونەن ھەلۇيىست و راپبوردوى پاڭ ھەن لە ناو برايانى يەزىدىدا كە شايىانى ئەوەن نۆينەرانى راستەقىنە خەلک بن.

ماوه ئەو بىلە ئەگەر بەراستى يەكىتى و پارتى خۇيان بە نۆينەرانى گەلى كوردستان ئەزانن، ئەبوايە ئەك ھەر ئەوانە دورخەنەوە لە لىستەكەياندا بەلّكۈ دەبوايە پەلكىشى دادگاي گەلييان بىكەن و بە تاوانى خيانەت و كوشتن سزا بىدىن، ئەگەر نا ئەوا دورن لە ئىدىعاي خزمەت بە گەل و نىشتمان و ھەر قىسە يەك لە بارەي ئەنفال و كىميابارانى كوردستان و پۇيىستى رېزگەرن و داکۆكى لە ئەنفالكراوهەكان و گەلى كوردستان بلقى سەرئاوه و ئەوەن ئەسەملەينىت كە دەسکەوتى حىزبى ئەك لە سەروى خواتى خەلکى كوردستان بەلّكە لە دىزايەتىدايە لە گەل بەرۋەندى خەلکدا. كە باس لە گەندى و پاكسازى و چاكسازى ئەكرىت ئەي باوهشىرتتەو بۇ ئەو نالەبارانە ئەكەويىتە چى خانەيەكەوە. ئايىا ئەو لىستى چەپكە گۈنەي كە كوردستانى نوى لەسەردىرى ووتارىكىدا باسى لىيە ئەكەت بەراستى چەپكە گۈنە، يان چەپكىكە پې لە درکودال و گىيات خويىرۇ و ژەھراوى، يان بەچى پىۋانەيەك نازانم ئەو بۇرە كەسانە ئەخرىنە پال ئەو بەپىزانەي كە سائەھاين سائە خەباتيان كردوھ و خاونەن راپبوردويدەكى خاونىن و پەرسەرەدەرین، ئەبوايە راپبوردوى پاڭ و ھەلۇيىستى خاونىن يەكەم مەرجى خۇ كاندىدەكىردن بۇونايە لە ھەلبىزاردەكاندا ئەك خاوهندارى ھۆز و عەشىرەت.